

Ukrajinský svátek léta

S lidovým svátkem Ivana Kupala se pojí mnohé zvyky, písně a pověsti. Jsou to zvyky starobylé, ale lidé je ctí a dodržují i dnes. Proto věřme, že mají kouzelnou moc spojovat lidi a darovat jim lásku a porozumění.

Svátek Ivana Kupala

Tento slovanský svátek slavený večer a v noci před 7. červencem na Ukrajině na počest letního slunovratu je spojován s rozkvětem přírody. Rituály se týkají živlů vody a ohně, léčivých bylin a nejrůznějších kouzel.

VELKÝ OHEŇ Na břehu řeky nebo jezera se zapaluje velký oheň, přes který skáčou děvčata a mládenci, často v párech, a drží se přitom za ruce. Když se ruce nerozpojí, dívka s mládcem prý později vytvoří manželský pár. Výška skoku chlapců značí podle tradice výšku pšenice, která se zanedlouho bude sklízet. Popel z ohniště se považuje za kouzelný. V dávných dobách jej hospodyně na Ukrajině používaly k odhalení vesnické čarodějnice (vědmy).

KUPAJLO A MARENA Mládež na Ukrajině vyrábí ze slámy nebo proutí postavy Kupala (symbolu léta) a Mareny (symbolu zimy), kolem nich pak tančí a na konci je spálí nebo hodí do vody. Někdy na Ukrajině vedle Kupala sedí i malé dítě. .

VĚNCE Děvčata vijí věnce z květů, někdy je zdobí svíčkou, a pouštějí je po vodě – kam věnec popluje, odtud přijde ženich. Mládenci se snaží chytit věneček své milé.

LÉČIVÉ BYLINY Bylinám, které se sbírají v noci na Kupala, se připisuje obzvlášť velká moc a kouzelná síla. Takové byliny se nejen používají k léčbě, ale také se nosí u pasu k ochraně proti zlým silám. Stejnou moc má i rosa a koupání v noci na Kupala.

**В гаю зелененькім соловейко щибече,
Соловейко щибече;
Там дівчина мила віночок пустила
З барвіночку, з барвіночку.
Плинь, плинь, віночку, гарний з барвіночку,
За миленьким, за миленьким...**

**V háji zeleném slavík cvrliká,
slavík cvrliká.
Dívka milá tam věnec pustila,
z barvínku, z barvínku.
Pluj, pluj, můj věnečku krásný, z barvínečku.
Pluj za mým milým, pluj za mým milým...**

Zdroj: časopis Kamarádi; článek připravila a písně přeložila do češtiny: Olena Kuriščáková; nakreslila: Sevdalina Kovárová Kostadinová; fotografie: Wikipedie

На Івана, на Купайла
В чисте поле я пішла,
Трави в полі назбирала
І вінок собі сплела.
Ой, по річці його пуцу,
Хай по течії пливе...
Хай по течії пливе...
Плаче серденько живе.

Na Ivana, na Kupajla
Šla jsem na pole,
Byliny jsem nasbírala,
Věneček jsem si uvila.
Pustím jej po řece,
Ať po vodě plyne,
Ať po vodě plyne...
Srdíčko mé hune...

Ой на Купала, на Івана
Там ластівонька купалася,
На беріжечку сушилася,
Дівка Настуня журилася,
Що ще рушничків не наткала,
Собі Петруся сподобала,
Що ще рушничків не зробила,
А вже Петруся полюбила

Oj, na Kupala, na Ivana
Vlaštovička se koupala,
na břehu se sušila.
Dívka Nasta se soužila,
že ještě ručníky neutkala,
a už si Petříčka zamilovala.
Že ještě ručníky neušila,
a už si Petříčka oblíbila.

Булицею йдем, Купайло несем.
Наше Купайло у лісі було.
Ми його знайшли, в село принесли.
А ви, дівочки, плетіть віночки.
Ви, молодиці, – по купайлиці.
А ви, бабусі, збирайтеся всі.
Хлопці, дивіться та й не казіться.

Po ulici jdeme, Kupajla neseme.
Naše Kupajlo v lesíku bylo.
My jsme jej našli, do vsi přinesli.
Děvčata, zpívejte, věnečky vije.
A vy, paní, kupajlici
přineste nám na ulici.
A vy, staré babičky,
přineste koláčky.
Vy se, chlapci, dívejte
a moc tu nešlejte.

Najdi 10 rozdíľů v překrásných ukrajinských výšivkách,
které zdobily oblečení a domácnost obyčejných lidí.